

Հանրային էթիկա

Տեղական և տարածքային մակարդակներում կոռուպցիայի կանխարգելում և հանրային էթիկայի խթանում

- Շահերի բախում
- Թափանցիկ և բաց կառավարում
- Թափանցիկ պետական գնումներ
- Վարչական ռեսուրսներ և արդար ընտրություններ
- Նեպոտիզմի դեմ պայքար
- Ազդարարների պաշտպանություն

Եվրոպայի խորհրդի
տեղական և տարածքային
իշխանությունների կոնգրես

Ճահերի բախումը տեղական և տարածքային մակարդակներում

Ճահերի բախումը հատուկ է հասարակական կյանքի բոլոր ոլորտներին. տեղական և տարածքային իշխանությունները նույնպես ենթակա են այդ ռիսկին: Կոնգրեսն առաջարկում է ներդնել էթիկայի անկախ հանձնաժողովներ անդամների ֆինանսական գործողությունները վերահսկելու համար, ինչպես նաև ներդնել հայտարարագրեր ներկայացնելու և Ճահերի բախումը բացահայտելու, այդ իրավիճակին տիրապետելու և լուծելու հստակ մեխանիզմներ:

 <https://go.coe.int/XGRh3>

Թափանցիկ և բաց կառավարում

Տեղական ինքնակառավարման ոլորտում «բաց կառավարում»-ը վերաբերում է բյուջետավարմանը, իրավական ակտերի մշակմանը, պետական գնումներին, հանրային ծառայությունների մատուցմանը: Բաց կառավարում հասկացության ընդհանուր սահմանումները ենթադրում են երեք առանցքային սկզբունքներ. **թափանցիկություն**, ինչը նշանակում է, որ հանրությունը կարող է տեսնել և հասկանալ կառավարության աշխատանքը, **մասնակցախոյություն**, ինչը նշանակում է, որ հանրությունը կարող է ազդել կառավարության աշխատանքի վրա, և **հաշվետվողականություն**, ինչը նշանակում է, որ հանրությունը կարող է կառավարությանը հաշվետու պահել իր գործողությունների համար:

 <https://go.coe.int/gQCYV>

Պետական գնումների թափանցիկության ապահովումը տեղական և տարածքային մակարդակներում

Այս ոլորտն առանձնակի ենթակա է կոռուպցիոն ռիսկերի, քանի որ առնչվում է ոչ միայն խոշոր պետական ծախսերի հետ, այլև ենթադրում է պետական ռեսուրսների փոխանցում մասնավոր հատվածին: Կոնգրեսի կողմից առաջարկվող լուծումներից են ներքին հսկողության և գնահատման մեխանիզմների ստեղծումը, գործընթացի բոլոր փուլերում պետական գնումների տվյալներ հրապարակելու միջոցով թափանցիկության բարձրացումը, ազգային ստանդարտների ձևավորումը և պետական գնումների առցանց համակարգերի ներդրումը:

 <https://go.coe.int/mCgdH>

Վարչական ռեսուրսներ և արդար ընտրություններ

Նախկին 15 տարիների ընթացքում Կոնգրեսը դիտորդություն է իրականացրել ավելի քան 100 տեղական ընտրություններում: Ընտրությունների ընթացքում վարչական ռեսուրսի չարաշահումը լուրջ խնդիր է: Այս գործնական ուղեցույցը պարունակում է ընտրական գործընթացներում նման անազնիվ վարքագծի մի շարք օրինակներ և հիմնավորում՝ ինչո՞ւ այս հիմնախնդիրը պետք է արժանանա Եվրոպայի խորհրդի անդամ պետությունների լուրջ վերաբերմունքին, հատկապես՝ տեղական մակարդակում:

<https://go.coe.int/RZmx3>

Նեպոտիզմի դեմ պայքարը տեղական և տարածքային իշխանության մարմիններում

Կոնգրեսը տեղական և տարածքային իշխանություններին կոչ է անում սահմանել անձնակազմի համալրման արդարությունը երաշխավորող հստակ և թափանցիկ ընթացակարգեր: Ֆավորիտիզմի և շահերի բախման հնարավոր դեպքերի մասին հաղորդելու մեխանիզմների ներդրումն ապացուցել է իր հատուկ արդյունավետությունը: Կոնգրեսի հանձնարարականում շեշտադրված է, որ կառավարություններից պահանջվում է ներպետական օրենսդրության մեջ ներառել նեպոտիզմի բոլոր ձևերի կանխարգելումն ապահովող բավարար դրույթներ:

<https://go.coe.int/92zGq>

Ազդարարների պաշտպանություն

Ազդարարներին հաճախ հասանելի է միայն իրենց համար տեսանելի տեղեկատվություն, և հետևաբար ինստիտուցիոնալ հսկողության մեխանիզմների համեմատ նրանք յուրաքանչյուր հավելյալ արժեք են ներկայացնում: Ազդարարների վերաբերյալ քաղաքականությունը պետք է ոչ միայն երաշխավորի նրանց իրավական պաշտպանությունը, այլև ապահովի հաղորդման ներքին և անսնուն մեխանիզմներ: Կոնգրեսը խրախուսում է նաև ստեղծել հատուկ անկախ ինստիտուտներ, ինչպիսիք են տեղական և տարածքային օմբուդսմենտները՝ տեղեկատվության բացահայտումը վերահսկելու համար:

<https://go.coe.int/mh3Ro>

Կոռուպցիան իր տարբեր դրսևորումներով ահռելի վտանգ է տեղական և տարածքային կառավարման և Եվրոպայում ժողովրդավարության համար, և այն պետք է արժանանա պետական իշխանությունների հրատապ արձագանքին:

Այս խնդիրը լուծելու և տեղական ու տարածքային ընտրված ներկայացուցիչներին հստակ գործիքներ տրամադրելու համար Եվրոպայի խորհրդի կոնգրեսն ընդունել է «Կոռուպցիայի կանխարգելման և հանրային էթիկայի խթանման ճանապարհային քարտեզը»:

Կոնգրեսը պատրաստել է վեց թեմատիկ զեկույց՝ օգնելու տեղական և տարածքային ընտրված ներկայացուցիչներին ավելի լավ հասկանալ կոռուպցիայի ռիսկերը և քայլեր ձեռնարկել դրա դեմ:

«Հանրային էթիկա» շարքի գրքույկներն արտացոլում են Կոնգրեսի վերլուծությունները և հանձնարարականները:

www.coe.int/congress-ethics
congress.governance@coe.int

HYE

www.coe.int

Եվրոպայի խորհուրդը Եվրոպայում մարդու իրավունքների պաշտպանության ոլորտում ամառատար կազմակերպություն է: Եվրոպայի խորհրդին անդամակցում են 47 պետություն, այդ թվում՝ Եվրոպական միության բոլոր անդամ երկրները: Տեղական և տարածքային իշխանությունների կոնգրեսը Եվրոպայի խորհրդի այն մարմինն է, որը պատասխանատու է 47 անդամ պետություններում տեղական և տարածքային ժողովրդավարության զարգացման համար: Կոնգրեսի երկու պալատները՝ Տեղական իշխանությունների պալատը և Ռեգիոնների պալատը, ինչպես նաև երեք մշտական հանձնաժողովները միավորում են ավելի քան 150,000 տեղական և տարածքային իշխանությունների: